

**Ochrona cennych siedlisk na Śnieżniku – realizacja projektu
nr CZ.11.01.02/00/23_011/0000158 pn.: „Śnieżnicki Zwornik II”**

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska we Wrocławiu rozpoczęła realizację działań z zakresu ochrony czynnej w ramach projektu nr CZ.11.01.02/00/23_011/0000158 pn.: „Śnieżnicki Zwornik II” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach programu Interreg Czechy – Polska 2021 – 2027, Priorytet 1 Zintegrowany system ratownictwa i środowisko, Cel 1.2 Bardziej skoordynowane podejście do ochrony środowiska na pograniczu czesko-polskim.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska we Wrocławiu, Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky oraz Česká zemědělská univerzita v Praze od 1 czerwca 2025 r. wspólnie realizują projekt nr CZ.11.01.02/00/23_011/0000158 pn.: „Śnieżnicki Zwornik II” współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach programu Interreg Czechy – Polska 2021–2027.

W ramach projektu w dniach 22 - 23 września 2025 r. w Międzygórzu odbyła się konferencja, w której udział wzięli partnerzy projektu: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska we Wrocławiu, Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky (przedstawiciele z Pragi oraz CHKO Jeseniky) i Česká zemědělská univerzita v Praze oraz zaproszeni goście: PGL Lasy Państwowe Nadleśnictwo Łądek Zdrój, PGL Lasy Państwowe Nadleśnictwo Międzylesie, Urząd Miasta i Gminy Bystrzyca Kłodzka, Urząd Miejski w Stroniu Śląskim, Uniwersytet Wrocławski, Městský úřad Králíky, Mikroregion Staroměstsko.

Fot. Konferencja w dniach 22-23 września 2025 r.

W ramach projektu rozpoczęto badania monitoringowe jak i działania mające na celu ochronę cennych siedlisk przyrodniczych na Śnieżniku – zarówno po polskiej, jak i czeskiej stronie. Do jednych z kluczowych zadań należy ręczne koszenie cennych płatów muraw na szczytowej kopule Śnieżnika, w granicach rezerwatu przyrody „Śnieżnik Kłodzki” oraz jego czeskiego odpowiednika – narodowego rezerwatu przyrody NPR Kralický Sněžník. Podobne prace wykonano również na murawach w rejonie Hali pod Śnieżnikiem, w pobliżu schroniska PTTK „Na Śnieżniku”.

Fot. Powierzchnie monitoringowe i stanowisko dzwonka brodatego *Campanula barbata*.

Głównym celem tych działań jest powstrzymanie sukcesji naturalnej, czyli procesu stopniowego zarastania otwartych terenów przez krzewy i drzewa. W przeszłości obszary te były wykorzystywane rolniczo – wypasano tu owce i bydło oraz prowadzono koszenie. Obecnie, gdy te tradycyjne formy użytkowania zanikły, powierzchnie cennych siedlisk przyrodniczych: 6150 wysokogórskie murawy acidofilne (*Juncion trifidi*) i bezwapienne wyleżyska śnieżne (*Salicion herbaceae*), 6230 górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (*Nardion* - płaty bogate florystycznie), zajmowane są przez ekspansywne gatunki drzew i krzewów, co powoduje spadek bioróżnorodności.

Na Hali pod Śnieżnikiem obserwuje się intensywne rozprzestrzenianie krzewów borówki czarnej i świerka. Z kolei na szczycie Śnieżnika wśród płatów muraw zaczyna dominować borówka, a na ich powierzchni coraz intensywniej wkraczają kosodrzewina i świerk. Problem pogłębia również nadmierny i niekontrolowany ruch turystyczny, który poprzez zniszczenia mechaniczne na kopule Śnieżnika dodatkowo prowadzi do zaburzenia równowagi w tych wrażliwych ekosystemach.

Z tego względu zrealizowane po raz pierwszy w tym roku koszenie przyczyni się do zachowania mozaiki siedlisk otwartych, przygotuje teren do ewentualnego powrotu wypasu i pomoże w zachowaniu bioróżnorodności tego unikalnego obszaru górskiego.

Fot. Realizacja działań ochronnych na Hali pod Śnieżnikiem i na Śnieżniku.

Realizowany w latach 2025 - 2029 projekt nr CZ.11.01.02/00/23_011/0000158 pn.: „Śnieżnicki Zwornik II” stanowi kontynuację rozpoczętej w ubiegłych latach współpracy organizacji zajmujących się ochroną przyrody, po obu stronach granicy czesko – polskiej. Celem projektu jest poprawa stanu obszarów chronionych w środkowej części Wysokiego Jesionika (w NPR Pradziad) i na Śnieżniku (w NPR Králický Sněžník, w rezerwatach przyrody „Śnieżnik Kłodzki” i „Jaskinia Niedźwiedzia”) w ramach transgranicznego, skoordynowanego monitoringu środowiska naturalnego i turystyki, poprawy stanu zachowania gatunków poprzez ukierunkowanie ruchu turystycznego i zarządzanie środowiskiem naturalnym w zakresie zrównoważonych działań ochronnych.